Управління СБ
по Сумській області

Сумской областной
государственный архив
Фонд № Р-7641
Опись № 21
Архивный № 329

Фильтрационное

ДЕЛО

№ 6498

Гладенко
Михаил Игнатович
Николаевич

Начато 25 июня 1945 г.
Окончено 21 июня 1955 г.
На 7 листах

Сумской областной
государственный архив
Фонд № Р-7641
Опись № 21
Архивный № 329

...евід'ємною складовою частиною виховної роботи більшості комсомольських організацій. Особливо великих успіхів добиваються там, де залучають до роботи по вихованню молоді нашу інтелігенцію, де дружать з нею, тримають з нею постійний творчий зв'язок.

В той же час рішення пленуму подекуди були сприйняті як чергова кампанія: скликали збори, похапцем намітили заходи, через деякий час сповістили райком, що відбулася лекція, вечір молоді — і на цьому заспокоїлись. Саме так сталося в Свердловському районі м. Макіївки. На шахтах цього району серед молодих гірників незадовільно провадиться культурно-масова робота. В клубах нудно, агітатори в гуртожитках не працюють, фізкультурних гуртків не створено. Дійшло до того, що на шахті «Капітальна», де працює близько 400 юнаків і дівчат, політгуртками охоплено лише 22 чоловіки. Погано виконують рішення XIII пленуму ЦК ВЛКСМ і в Лозівському районі на Харківщині. Лозівський райком ЛКСМУ випустив з рук керівництво комсомольських організацій районних установ, не перевіряє, як виконуються рішення пленуму ЦК ВЛКСМ.

Звичайно, не всі комсомольські організації допускають такі помилки. Знайде вихід з усякої ситуації комсомольська організація, яка вихованню молоді, її систематична перевірка виконання прийнятих рішень, намічених заходів. Можна з певністю сказати, що в Лозовій стан політвиховної роботи низький головно тому, що райком комсомолу не перевіряє, як виконуються його заходи по реалізації ухвал пленуму ЦК ВЛКСМ, і не привчає до цього первинні організації. Перевірив, виявив недоліки, негайно ж усунув їх—і справа піде успішно, і одразу ж будуть певні наслідки. Цим золотим правилом більшовицького стилю роботи не можна нехтувати.

Тепер, коли наша країна, здобувши історичну перемогу, вступила в період мирного розвитку, питання покращання політвиховної роботи серед молоді набирає особливо гострого значення. Весь комплекс масово-політичних і культурних заходів має бути спрямований на виконання основного завдання, поставленого перед радянським народом більшовицькою партією — на швидше загоєння ран, завданих народному господарству війною, на швидшу відбудову наших заводів, фабрик, колгоспів, наших міст і сіл.

КИЇВ, АКАДЕМІЯ НАУК УРСР

Дійсному членові Академії Наук УРСР Луговцову

Шановний Максиме Власовичу!

Рада Народних Комісарів УРСР вітає Вас і поздоровляє з днем 60-річчя від дня Вашого народження.

За час своєї багаторічної діяльності Ви своїми науковими працями принесли велику користь справі відбудови і реконструкції нашої радянської металургійної промисловості.

Найкращих Вам побажань, здоров'я і сил у Вашій плодотворній науковій роботі на благо нашої радянської науки.

РАДА НАРОДНИХ КОМІСАРІВ УРСР.

...мобілізованими приймається на першій платформі».

І ось він мчить — ешелон з учасниками військ 4-го Українського фронту! Вагони вже проходять повз платформу. У відкриті вікна й двері летять букети квітів. Зворушливо усміхнені мужні обличчя воїнів.

Ще не зупинився поїзд, а вже з усіх дверей виходять воїни і тут же потрапляють в обійми зустрічаючих. Бійці схвильовані гарячою зустріччю. Багато їх їде далі, в усі кінці неосяжної Батьківщини, але тут, серед привітних киян, вони почувають себе так, ніби вже потрапили до своїх рідних.

Велелюдно стає на пероні столичного вокзалу, як на площі в урочисте свято. Голова Київської міськради депутатів трудящих тов. Мокієнко відкриває мі...

Палку промову виголошує старшина тов. Сурін. Від імені демобілізованих він вітає героїчний радянський народ і Генералісимуса Радянського Союзу товариша Сталіна, під мудрим проводом якого здобуто перемогу над фашистською Німеччиною.

Після мітингу воїни, що прибули в Київ, прямують хто на міський поїзд, хто до автомашин, які з заведеними моторами, увінчані вітальними гаслами, гостинно чекають на дорогих пасажирів. Кому їхати далі — ті йдуть до просторого, спеціально для них приготованого залу чекання. Йосип Миронов з гвардійської армії йде поголитись: адже завтра він приїде додому, у Воронеж, зустрінеться зі своїми дітьми Валею і Жорою, яких з 1941 року не бачив. «Які то вони тепер? — мір...

З 3 травня, дружина не витримала німецького лихоліття, померла. Дочку-полонянку спіткала теж тяжка доля, — досі немає від неї звістки.

— Тут, по Китаївській вулиці моя невістка живе, до неї я й приїхав,—каже воїн. — А ось де ця вулиця — не знаю.

Дівчата запрошують Семена Сазоновича на одну з машин, приготовану для послуг демобілізованих. Мчить авто вулицями столиці на далеку околицю. Проїхали Сталінку, минули мальовничі узгір'я і зупинились у приміському селищі. Воїн відшукує № 11 і, нарешті, потрапляє в довгождані обійми рідних. Гарячі сльози щастя зрошують його груди.

Багато було в цей день подібних хвилюючих і повік незабутніх зустрічей.

Г. ВОЛЯНСЬКИЙ.

Зустріч молоді Києва з делегацією югославської молоді

Вчора в Будинку Червоної Армії відбулася зустріч делегації молодих антифашистів Югославії з активом молоді столиці Радянської України. У великому залі зібралися молоді робітники, студенти, бійці і офіцери Київського гарнізону. В президії — секретарі ЦК ЛКСМУ тт. Костенко, Кузнецов, Сеген, Двічі Герой Радянського Союзу генерал-майор Ковпак, генерал-лейтенант Косякін, секретар обкому і міськкому ЛКСМУ тов. Тронько та інші.

Палкими оплесками зустріли присутні появу в залі представників героїчної молоді Югославії на чолі з керівником делегації Славко Комар. Оркестр виконує національний гімн Югославії і Державний Гімн Радянського Союзу.

Тов. Тронько представив молодим киянам всіх членів югославської делегації.

На трибуні — колишній командир загону українських партизанів поет-орденоносець Платон Воронько.

— Сьогодні, — говорить П. Воронько, — ми зустрічаємо вас, дорогі друзі з Югославії, як своїх братів, мужніх борців за перемогу над німецьким фашизмом. Ми прийшли до цієї жаданої зустрічі через вогні бойовищ. Хай живе нерозривна дружба молоді Радянського Союзу і Югославії!

Секретар міськкому комсомолу тов. Яремчук передав Славку Комар подарунок киян — великий портрет Генералісимуса Сталіна.

З словом-відповіддю виступив керівник делегації Голова Об'єднаного Антифашистського Союзу молоді Югославії Славко Комар.

— Ми пишаємося тим, — говорить Славко Комар, — що нам випала честь на власні очі побачити славну Радянську Україну і передати вам наше сердечне привітання. Дружба українського народу і народів Югославії скріплена кров'ю на полях спільних битв проти німецького фашизму. Народи Югославії, наша молодь від всього серця дякують Червоній Армії, яка допомогла визволити Югославію від ворога.

— Нехай живе вічна дружба народів Югославії і Радянського Союзу! Живіо Маршал Тіто! Живіо Генералісимус Сталін! — проголошує Славко Комар.

Делегацію югославської молоді вітали також представники Київського гарнізону і піонери столиці. Помічник начальника політуправління КВО майор Скоробогатий передав делегації подарунок — макет танка. Схвильовані промови виголосили Народний Герой Югославії Саво Станоєвич і Мілка Куфрін.

Наприкінці вечора відбувся великий концерт.

Леніна—Сталіна, заклав у душі наших дітей і юнаків ... перед ними нові завдання. Як найкраще здійснити ці завдання, як домогтися кращих наслідків у роботі, — і має обговорити республіканська нарада, скликана за рішенням Раднаркому УРСР та ЦК КП(б)У і з ініціативи вірного соратника товариша Сталіна, голови уряду України Микити Сергійовича Хрущова.

Початкова школа здійснює найважливе завдання в справі виховання нового покоління радянських людей,—покоління, якому як сказано в програмі партії, треба буде остаточно встановити комунізм. Вона подає дітям основи знань, основи грамотності, без засвоєння яких неможливе ніяке навчання, без засвоєння яких неможливе культурне, господарче та політичне зростання народу. Початкова школа — це масова школа, вона охоплює геть усіх дітей молодшого шкільного віку. Без неї неможлива середня освіта, неможлива освіта ремісника.

Роль початкової школи в усій системі народної освіти виняткова.

Невипадково найвидатніші теоретики педагогічної думки саме тим і вславили себе, що сприяли розвиткові початкової школи. Великий педагог слов'янських народів Ян-Амос Коменський насамперед відомий нам тим, що розробив теорію будови **школи рідної мови**, тобто — початкової школи. Друг дітей, швейцарський педагог Песталоцці все життя своє розробляв питання початкового навчання, маючи на меті тим самим «полегшити народові вивчення основ усіх ремесл і наук та відкрити покинутим і засудженим на здичавіння здібностям бідних і немічних шлях до майстерності, яка є у той же час і шляхом до людяності». Славний син українського народу Тарас Шевченко, укладаючи свій «Буквар», проектуючи в додаток до нього укласти ще й арифметику, етнографію з географією та історією,—теж мав на увазі інтереси початкової освіти.

...Соєзвісних працівників на полі народної освіти.

Боротьба проти царизму, проти влади експлуататорів була одночасно й боротьбою за народну освіту.

Великі Ленін і Сталін, партія більшовиків вимагали широкої народної освіти, справжньої вільної. Вони з'ясовували масам, що неуцтво в Росії існуватиме доти, поки народ не скине з себе гніту кріпосників-поміщиків. Тільки партія більшовиків послідовно боролася за загальне обов'язкове навчання всіх дітей.

Після Великої Жовтневої соціалістичної революції партія більшовиків готувала необхідні передумови для здійснення такого важливого завдання, як охоплення всіх дітей відповідного віку початковою освітою. На XVI з'їзді партії (1930 р.) товариш Сталін говорив: «Головне тепер — перейти до обов'язкового початкового навчання. Я кажу «головне», бо такий перехід означав би вирішальний крок у справі культурної революції».

15 років тому—25-VII-1930 р.—ЦК ВКП(б) ухвалив історичну постанову про здійснення загального обов'язкового початкового навчання дітей на всій території СРСР.

За короткий час, а саме — за 1931—32 рр., загальне обов'язкове початкове навчання стало живим, діючим. Мережа початкових шкіл і I—IV класів у семирічках настільки зросла кількісно, що була спроможна охопити всіх дітей віком 8—12 років. Право всіх дітей радянського народу на освіту, що про нього мріяли кращі наші люди, здійснилося. Це право знайшло своє відображення в золотих словах 121 статті Сталінської Конституції.

Початкова освіта охоплювала в СРСР все більш зростаюче число учнів: у 1928—29 навчальному році в початкових школах було 11 мільонів 600 тисяч учнів; у 1933—34 році в них навчається 17 мільонів 800 тисяч учнів; у 1938—39 році уже налічувалось 21 мільон

...справі ми маємо безперечні ...кі показники з читання виявили, наприклад, учні Цюрупинської школи № 1, Миколаївської області, учні 135 середньої школи м. Києва. Під час перевірки тут більшість дітей читала свідомо, правильно, діти вміли передавати свої думки.

Але треба вказати й на ті недоліки в навчанні мов, які подекуди ще мають місце в ряді шкіл. По деяких школах учні I класів у процесі читання вигадують слово, перекручують наголоси (середня школа № 35 м. Миколаєва), замінюють звуки та нечітко вимовляють закінчення слів (школа № 8 міста Кам'янець-Подільського), без потреби повторюють слова, склади, звуки (школа № 39 міста Миколаєва, Гостролуцька школа, Київської області), погано пишуть, (Землянська школа, Ворошиловградської області і Літинсько-Хуторянська школа, Вінницької області). В частині шкіл недостатньо працюють над культурою мови учнів. Недостатньо піклуються про те, щоб учні навчилися усвідомлювати багатство лексичних засобів і вміли ними користуватися. Часто читання, письмо й граматика з орфографією викладаються майже як окремі ніби дисципліни без усякого зв'язку між собою.

Необхідно викорінити будьякі залишки формалізму в навчанні мови. Обов'язково треба поліпшити якість читання учнів як українською, так і російською мовами.

Різко треба поліпшити якість викладання російської мови в початковій школі, особливо це стосується школи сільської.

Народний Комісаріат Освіти оголосив конкурс на складання нових підручників з української та російської мови для початкової школи, бо теперішні підручники мають чимало недоліків.

Зупинившись на тому, як учні засвоїли програму по математиці, нарком освіти переходить до питання про вивчення в початковій школі географії та історії.

Насамперед я хочу підкреслити, що вивчення цих наук у нашій

...валились думками, а в цьому році вже помітно спала ініціатива, а в окремих школах майже забули про них. Такий стан ми спостерігаємо навіть по школах м. Києва.

Хорошим помічником учителів в застосуванні «Правил» має бути піонерська та комсомольська організації. Ухвала XII пленуму ЦК ВЛКСМ та постанова Колегії НКО УРСР від 20 травня 1944 року накреслили шляхи зміцнення співробітництва вчителя з піонерською та комсомольською організаціями в боротьбі за якість навчально-виховної роботи.

Має особливе значення організація педагогічної пропаганди серед населення, в першу чергу серед батьків. Без участі батьків і всієї громадськості нам справитись з виховним завданням не пощастить.

У світлі цих завдань треба вітати ініціативу обкомів КП(б)У Сумської, Станіславської та інших областей про систематичне проведення «Дня учителя», а також ініціативу ЦК комсомолу України, який провів 15 листопада 1944 р. єдиний комсомольський день, присвячений питанню виховання дітей та застосування «Правил для учнів».

Не можна не сказати тут і про таку істотну прогалину у виховній роботі початкової школи, як неприпустимо занедбаний стан з викладанням малювання та співів. Важко говорити про естетичне виховання в школі, коли дітям не забезпечується прищеплення елементарних знань та умінь з мистецтва. Корінне поліпшення в навчанні малювання, співів та музики треба поставити собі за важливе завдання найближчого часу.

Партія і уряд приділяють багато уваги початковій освіті. Історичні рішення про школу і зокрема останні постанови партії і уряду вимагають від нас неухильного поліпшення якості навчально-виховної роботи, створюючи для цього належні умови.

На заклик партії і уряду про допомогу школі відгукуються і трудящі маси нашої Батьківщини. У РРФСР розгорнувся відомий чеучитель у боротьбі проти німецьких загарбників. Що може бути почеснішим, ніж виконувати таку благородну місію!

І треба сказати, що радянське вчительство свою почесну місію виконує з честю і завзяттям.

На Україні є багато майстрів педагогічної справи. В нечувано важких умовах працювали вони в грізні часи війни. Їх ніщо не злякало, ніщо не скорило. Єсть у слов'ян народна казка про мужнього й безстрашного юнака Іванчо. Лютий ворог, щоб позбутися Іванчо, наказав кинути його під копита коней. Але Іванчо залишився непошкодженим. Тоді ненажерливий ворог наказав добре натопити піч, укинути туди Іванчо й замкнути хату. Але, коли увійшли після того до хати, то побачили, що Іванчо сидить за столом, умочає золотим пером у чорнило і кирилицю повторює. Отак було і з нами. Кривавий Гітлер кидав нас під копита коней, —але ми залишились живі.—Берлінський звір палив нас на вогні,—але ми залишились непошкоджені. А залишились ми непошкоджені тому, що весь час зміцнювали сталінську дружбу народів Радянського Союзу, що весь час зміцнювали дружбу з великим народом російським, а також і з західними слов'янськими народами.

Отже всі ми тепер, і зокрема народні вчителі, в час мирного будівництва, як той Іванчо, рвійно беремося до науки, до творення своєї рідної культури.

На нашій нараді зібралися передові педагоги. До вас, товариші вчителі, майстри педагогічної справи, звертаюсь із закликом — очолити боротьбу за кращу початкову школу, поділитись своїм досвідом, допомогти молодим учителям опанувати педагогічне мистецтво. Вам я від імені Наркомату освіти приношу щиру подяку за самовіддану працю, за те, що високо підняли ви честь радянської початкової школи, за піклування про нашу золоту молодь. Спасибі вам — скаже сьогодні вся країна.

Протокол Допроса

1945 года 25 июля я Пом. опер. уполномочий ОУР Ульяновского р-на НКВД Крупенин сего числа допросил прибывшего из Германии гр-на

Гладенко Михаил Игнатович 1926 года рождения украинец уроженец села Биланы Ульяновского р-на Сумской области по соцпроисхождению из крестьян средняя грамотный б/партийный гр. СССР со слов не судим проживающий село Биланы Ульяновского р-на Сумской области.

Об ответственности за ложное показания по ст. 89 ук. УССР предупрежден. Гладенко.

Вопрос: Скажите Гладенко при каких обстоятельствах вы выбыли с постоянного места жительства и проживания на территории пр-ка до момента возвращения на родину.

Ответ: Я Гладенко проживал на временной оккупированной территории Немцами и работал в общине по разным работам до момента угнания меня Насильным путем Немецких войск в Германию 1943 года февраля. и прибыл в город. Бремен к помещику Райнос Альберт у которого был у работниках до освобождения Англо-Американскими войсками 8 мая 1945 года.

Фильтрационный пункт проходил в городе Франфо получил удостоверения и прибыл 21 июня 1945 года.

Вопрос: Скажите Гладенко вызывались вы в жандармерию будучи на территории противника

Ответ: Будучи на территории противника я сидел в жандармерии около 6 суток за хищение 3х яичек у хозяина а по другим каким либо вопросам не вызывался.

Вопрос: Скажите служили ли вы в каких Национальных легионах власовцы казачьи части Сред Азеацких, и кто кроме вас служил с Ульяновского района назовите Ф.И.О.

Ответ: Во время моего проживания на территории пр-ка я не служил не в каких легионах, а также незнаю кто служил из нашего района.

Вопрос: Скажите Гладенко получали ли вы какое либо задание от Нем-жандармерии или Гестапо в период приближения частей Красной Армии, и проживания вас на территории Германии до возвращения на родину.

Ответ: В период приближения частей Красной Армии и проживания меня на территории пр-ка до момента возвращения на родину я не получал

Гладенко.

Сомнения не вызывает 21/V 162 Абрам

Неканого задания.

Вопрос: Скажите что вы ищо можете до мне по данному делу.

Ответ: Больше я по данному делу намочу нечего показать писано смолк сказ верно имею читать счет росписуюсь. Гладенко.

Допросил Пом. оперуполномочий ОУР. Ульяновского ОО НКВД (Крупский) ПКРУ

УРСР
БІЛАНІВСЬКА
Сільська Рада
[illegible]тів тр[illegible]
Уланівського району
Сумської області
13 мая 1946 р.
№ 28
с. Білани.

Справка

Дана на гр-на с. Беланы Гладенка Михаила Игнатовича 1926 года рождения в том, что он по соцпроисхождению с крестян середняков. До войны он учился в школе, а в 1943 году был насильно угнан в Германию, а в 1945 г. возвратился и работает в к-зе по наряду. Справка дана для предъявления в РОНКВД.

Что удостоверяет

Пред. [illegible]

секр. [illegible]

988/у

Сов Секретно

Начальнику Ульяновского РО НКГБ
Капитану тов. Ковалеву

25/VII 1945
№ 105

Сдесь

Просим проверить и сообщить наличие компроматериалов на гражданина Гладенко Михаил Игнатьевич 1926 г. рождения, уроженец с Белаты нашего района, прибывший из Германии.

С ответом просим не задержать

Н-к Ульяновского РОНКГБ
Ст. Лейтенант. Кривошеин
(Кривошеин)

Справка.

На Гладкого Л. Ч. п/м
не располагаем.

Обуро [illegible]
[illegible]
/. Кобалкова/

26/VII-45 г.

[illegible]

Справка

Гри Гладенко Михаил
Игнатьевич 1926 года
рождения по учетом
р/о Якобе не проходить

Ук Ульяновского
ронкве см. [illegible]

[illegible]

[illegible]

6

П О С Т А Н О В Л Е Н И Е :

1946 года мая 20 дня с. Ульяновка

Я начальник Ульяновского РО МВД мл. лейтенант Гусак
сего числа рассмотрел материал на репатрианта прибывшего из Германии ГЛАДЕНКО Михаила Николаевича 1926 года рождения, уроженец с. Беланы Ульяновского района Сумской области, по соцпроисхождению из крестьян-середняков, гражданство СССР, грамотный, б/партийный, со слов не судим.

Н А Ш Е Л :

Что Скаченко Мария Яковлевна в период временной немецкой оккупации проживала на занятой немцами территории село Беланы Ульяновского района Сумской области и работала в общине по разным работам.

В 1943 году феврале месяце насильственным путем был угнан на каторжные работы в Германию и где работал у помещика до момента освобождения Англо-Американскими войсками т. е. до 8 мая 1945 года.

Компроматериалов на ГЛАДЕНКО Михаила Николаевича, а так же на его родственников не располагаем, материал считать законченым на основании изложенного.

П О С Т А Н О В И Л :

Проверочный материал на ГЛАДЕНКО Михаила Николаевича направить-начальнику I-го спецотдела УМВД Сумской области. для хранения и взятия на общесправочный учет.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ФИЛЬТРАЦИОННОГО ПУНКТА
НАЧАЛЬНИК УЛЬЯНОВСКОГО РО МВД
МЛ. ЛЕЙТЕНАНТ : / ГУСАК /

ЧЛЕНЫ КОМИССИИ :

Архивное
пересмотрено в соответствии с приказом [illegible] при СМ СССР № 00750
и оставлено для дальнейшего [illegible] в архиве [illegible] фонде
как Находив. в англо-американ. зоне

[illegible] учете.
[illegible] пересмотрел _____ с отражением на оперативно-
[illegible]:
Начальник _____ отделения (_____)
Нач. 2 отд. УКГБ при СМ УССР (_____)
по Сумской обл.
„21" VI 1955 г. (Пугачев)

денно

13.6.45

На сов. граждан

1540

1. Фамилия Гладенко
2. Имя Михаил 3. Отчество Игнатович
4. Год рождения 1926 5. Место рождения Сумская об. Уляновский р-н с. Белани
6. Точное местожительство (адрес) до оккупации или до призыва в Красную Армию тоже самое
7. Профессия (специальность) колхоз 8. Национальность Украинец
9. Партийность б/п 10. Гражданство Советское
11. За границей был с 18.03 1943 г. по 8.05 1945 г.
12. В каких странах проживал и что делал Германия Васерлиндзе
13. Передан Союзниками гор. рабочей
№ фронтового сборно-пересыльного пункта и наименование фронта
Спец. лагер 232 г. Франкфурта на Одер
или № проверочно-фильтрационного пункта и наименование населенного пункта)
14. Дети до 14 лет, следующие при родителях (имя и год рождения)

Арх фил 6498

Правильность записанных на меня сведений _____

_____ подтверждаю _____ Гладенко
подпись

_____

_____
подпись сотрудника, заполнившего карточку

_____

а) Решение фильтрационной комиссии _____

_____

б) Выбыл „12“ июня 1945 г. Сумской
указать точный адрес куда выбыл

_____
на жительство: село, город, район, область, республика или направлен

_____
в какой лагерь, тюрьму

_____

в) Личное дело направлено „____“ _____ 194__ г. №_____

_____
точное название органа НКВД—НКГБ

_____

ЦТ НКО. 2263—45

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

У даній справі пронумеровано 7 аркушів

(сім)

"21" 09 2026 р.

Посада вед. юрисконсульт

Підпис

Жидачовский ЦКЗ
Артикул 1С 18-02788-09 Цена 3 коп.